

IX.Z-učivo na období 22.-26.2.2021-13.týden DV

IX.Z český jazyk, učivo na období 22. - 26.2. 2021:

Opakování tvarosloví :

PRAVIDLA – Podstatná jména

Co jsou podstatná jména?

Úplně nejjednodušeji můžeme říci, že podstatná jména (latinsky **substantiva**) jsou vlastně jména:

- **osob** (*Petr, bratr, ježibaba, žena, Michal*),
- **zvířat** (*kočka, sova, želva, žirafa, surikata*),
- **věcí** (*konev, kniha, culík, letadlo, telefon*),
- **vlastností** (*trpělivost, výška, hloupost, chytrost*),
- **dějů** (*spánek, běhání, spadnutí, utopení*).

Podstatné jméno pojmenovává základní věci a skutečnosti, které nás obklopují v běžném životě, ale i např. duševní stavy (*láska, nenávisť, zloba*).

Podstatné jméno = ohebný slovní druh

Podstatná jména řadíme mezi tzv. **ohebné slovní druhy** (společně s přídavnými jmény, zájmeny, číslovkami a slovesy). To znamená, že mění svůj tvar. U podstatných jmen tomuto jevu říkáme skloňování (u sloves je to časování).

např. **slon** × viděl jsem **slona** × žirafa se **slonem** × pohádka o **slonovi**

Co se týče větných členů, tak podstatná jména ve větě plní nejčastěji funkci podmětu (**Petr šel domů.**) nebo předmětu (*Dostal jsem dárek.*).

Podstatná jména konkrétní a abstraktní

Jedním možným dělením je dělení na podstatná jména **konkrétní** a podstatná jména **abstraktní**. Jedná se o poměrně snadné dělení, které většinou nedělá příliš problémů. Procvičit si je můžete v našem testu – [podstatná jména konkrétní/abstraktní](#). V rozlišení se dá využít i poučka – na konkrétní podstatná jména si v reálném světě můžeme sáhnout (*postel, klíče, ...*), na abstraktní si sáhnout nemůžeme (*láska, cit, ...*).

podstatná jména konkrétní	podstatná jména abstraktní
Podstatná jména konkrétní jsou pro nás mnohem jednodušší, protože označují skutečnost/věc, kterou si můžeme představit. Jedná se většinou o předměty, osoby či zvířata, která jsou hmatatelná, tedy hmotně existují a mají nějakou konkrétní podobu.	Na druhé straně známe podstatná jména abstraktní , ta nemají jasnou podobu a nelze si je jednoznačně představit, jedná se často o vlastnosti, děje nebo duševní stavy.
Příklad: pes, maminka, větev	Příklad: láska, spaní, trpělivost

Mluvnické kategorie podstatných jmen

Mluvnické kategorie (někdy používáme pojmenování mluvnické významy) jsou kategorie, které u podstatných jmen určujeme. Jedná se o různé obměny, které s podstatnými jmény můžeme dělat při skloňování – jména se tak lépe přizpůsobí kontextu věty a dovolí nám vyjádřit to, co chceme. U podstatných jmen můžeme určit tyto mluvnické kategorie: **rod**, **číslo**, **pád**, **vzor**. Rozebereme je podrobněji:

Rod (jmenný rod)

U jmen rozlišujeme tři základní rody:

- **mužský rod** – můžeme si pomoci tím, že použijeme ukazovací zájmeno „**ten**“ (*ten muž, ten zámek, ten slon, ten počítač, ten Mirek*)
- **ženský rod** – pomáháme si ukazovacím zájmenem „**ta**“ (*ta sestřenice, ta police, ta kniha, ta Magdaléna, ta opice*)
- **střední rod** – pomáháme si ukazovacím zájmenem „**to**“ (*to dítě, to máslo, to obydlí, to tele, to štěně*)

Podstatná jména hromadná

Jména mají tvar jednotného čísla, ale označují větší počet předmětů nebo jevů.

Příklady:

uhlí, stromoví, vojsko, bratrstvo, mládež, skot

Podstatná jména pomnožná

Jména mají tvar množného čísla, ale označují pouze jednu věc.

Příklady:

ústa, kalhoty, spalničky, narozeniny, varhany, Vánoce, Čechy

Podstatná jména látková

Jména mají tvar jednotného čísla, ale označují větší množství nějaké látky; často se jedná o tzv. nepočítatelná jména, to znamená taková, která se musí např. zabalit do nějakého obalu či se musí uvést jednotka či míra, aby je bylo možné spočítat.

Pracovní list :

1. K uvedeným podstatným jménům napiš jejich vzor:

datel - šimpanz -
krev - věžeň -
sůl - obilí -
věc - vejce -
sklep - les -
houslista - otep -
koště - otec -
dareba -

2. Použij uvedená slova jednou jako podstatné jméno konkrétní, jednou jako abstraktní: stavba -

.....
..... psaní -
.....
..... cesta -
.....
.....

2. Vyber řádek, který obsahuje pouze podstatná jména:

hromadná:

- a) rostlinstvo, obilí, dubina, kvítí
- b) voda, železo, ledviny, mouka
- c) dřevo, žito, cukr, čočka

látková:

- a) sklo, sníh, káva, zvěř
- b) dobytek, jehličí, mouka, včelstvo
- c) nádobí, šachy, ptactvo, mládež c) dřevo, žito, cukr, čočka

pomnožná:

- a) povidla, skot, ledviny, housle
- b) jmeniny, varhany, Beskydy, spalničky
- c) stromoví, dveře, vrata, Velikonoce

Přídavná jména

PRAVIDLA – Přídavná jména

Přídavná jména mají v českém jazyce zcela zásadní roli – vyjadřují vlastnosti osob, zvířat nebo jevů či vztahy přivlastnění. Rozvíjejí tedy podstatná jména. V tomto článku si představíme charakteristiku přídavných jmen, stupňování přídavných jmen, mluvnické kategorie, jmenné tvary i příklady ve větách.

Osnova

Co jsou přídavná jména?

Přídavná jména (latinsky **adjektiva**) jsou slovním druhem, který vyjadřuje **vlastnosti osob** (*chytrý chlapec*), **zvířat** (*chlupatý pes*) nebo **jevů** (*kulatý stůl*) či **vztahy přivlastnění** – kdo co vlastní (*Matčino zrcátko*). Přídavná jména tedy rozvíjí, doplňují nebo blíže určují jména podstatná.

Jak poznáme přídavná jména mezi ostatními slovními druhy?

Přídavné jméno se většinou vyskytuje v přítomnosti podstatného jména, nejčastěji před ním (*mobilní telefon, ovocný koláč, bratrův svetr* apod.). Na přídavné jméno se vždy můžeme zeptat následujícími otázkami:

1. **Jaký,**
který? (*vzdálený kraj, čtvercový pozemek, červená sukně, houbový pokrm, kamenný chodník*)
2. **Čí?** (*Aniččin deník, strýcův počítač, Martinovo kolo, učitelovy poznámky*)

Přídavné jméno = ohebný slovní druh

Přídavná jména jsou řazena mezi tzv. **ohebné slovní druhy**, to znamená, že mění svůj tvar dle potřeby (mají jiný tvar v závislosti na jmenném rodě, čísle i pádu), a to změnou koncovky. **U přídavných jmen tomuto jevu říkáme skloňování** (stejně je to u podstatných jmen, zájmen a číslovek), u sloves časování.

Příklady:

chytrý chlapec, chytrá dívka, chytré dítě
chytrý chlapec, chytrého chlapce, chytrému chlapci atd.
chytrý chlapec, chytří chlapci

Rod (jmenný rod)

U jmen přídavných, stejně jako u těch podstatných, rozlišujeme tři základní rody:

- **mužský rod** – můžeme si pomoci tím, že použijeme ukazovací zájmeno „**ten**“ (*mladý muž, sloní chobot, skleněný džbán, Markův sešit*)
- **ženský rod** – pomáháme si ukazovacím zájmenem „**ta**“ (*silná žena, barevná šála, kožená peněženka, velká želva*)/li>
- **střední rod** – pomáháme si ukazovacím zájmenem „**to**“ (*utržené sluchátko, francouzské letadlo, pruhované pyžamo, Martinino morče*)

Druh

Druh je specifická kategorie, kterou určujeme pouze u přídavných jmen (můžeme určit i u dalších slovních druhů, např. zájmen nebo číslovek – každý slovní druh má ale jiné druhy, které můžeme určovat). Jedná se o zařazení přídavného jména do nějaké užší skupiny. Toto členění nám může výrazně pomoci, pokud si nebudeme vědět rady s pravopisem a psaním koncovek y/i u přídavných jmen. Rozlišujeme tedy:

- **Měkká přídavná jména** – jsou zakončena zpravidla na „i“, a to proto, že se skloňují **podle vzoru jarní** (tzv. měkký vzor). Poznáme je především tak, že při změně rodu se tvar přídavného jména nezmění (tzn. v mužském, ženském i středním rodě bude tvar přídavného jména úplně stejný).

cizí muž, cizí žena, cizí dítě – stejně jako jarní: **jarní déšť, jarní zelenina, jarní sluníčko**

•

- **Tvrdá přídavná jména** – jsou často zakončena na „y“, ale ne vždy! Jsou to ta přídavná jména, která se skloňují **podle vzoru mladý**, který je označován jako tzv. tvrdý vzor. Vždy je spolehlivě poznáme tak, že mění svůj tvar (zakončení) podle rodů.

milý chlapec, **milá** dívka, **milé** dítě, stejně jako mladý: **mladý** muž, **mladá** žena, **mladé** dítě

•

- **Přivlastňovací přídavná jména** – jsou to taková, která vyjadřují vztah – komu něco patří, kdo je vlastníkem, či je daná věc. Podstatné jméno tak někomu přivlastníme. Na přivlastňovací přídavná jména se proto ptáme: **Čí?** Skloňujeme je **podle vzorů otcův a matčin**.

Stupňování přídavných jmen

Přídavná jména se dají stejně jako příslovce stupňovat. To znamená, že mohou vyjádřit trojí stupeň dané vlastnosti – v případě, že chceme vyjádřit, že něco se vyskytuje ve větší míře než něco jiného (něco je větší/menší/delší než něco jiného, co je velké, malé, dlouhé). **Toto platí pouze pro přídavná jména měkká a tvrdá**, přídavná jména přivlastňovací stupňovat nelze.

Máme 3 stupně přídavných jmen:<

1. stupeň – základní tvar (*suchý, bezpečný*)
2. stupeň – tvoříme příponami **-ější/-ejší** (*příjemnější, veselejší*), **-ší** (*užší, sladší, nižší, mladší*)
3. stupeň – je tvořen předponou **nej-**, která se připojuje ke 2. stupni přídavného jména (*nejkrásnější, nejmoudřejší, nejmladší, nejuzší*)

Příklady:

dlouhý – delší – nejdelší
příjemný – příjemnější – nej příjemnější
úzký – užší – nejuzší
malý – menší – nejmenší

Ale pozor, některá přídavná jména se v češtině stupňují nepravidelně, např.:

zlý – horší – nejhorší

Stupňování jsme se více věnovali v samostatném článku o [stupňování přídavných jmen](#).

Jmenné tvary přídavných jmen

Některá přídavná jména tvrdá mohou tvořit v 1. pádě množného i jednotného čísla tvary jmenné – to jsou tvary, které jsou zkráceny a nekončí běžně na dlouhé ý/í .

Např. *bos* (mužský rod), *bosa* (ženský rod), *boso* (střední rod) místo tradičního přídavného jména *bosý, bosá, bosé*.

Příklady: povinný, povinná, povinné – jmenné tvary: **povinen, povinna, povinno**

- šťastný, šťastná, šťastné – jmenné tvary: **šťasten, šťastna, šťastno**
- zdravý, zdravá, zdravé – jmenné tvary: **zdráv, zdráva, zdrávo**

1. *Doplňte správně chybějící písmena:*

Krajina s osaměl_m_ vrchy oslňovala oči bíl_m_ jiskřiv_m_ sněhem. Les se skvěl v zimn_ nádhře. Větve stromů byly ověšené ledov_m_ krystaly a spojené dlouh_m_ šňůrami jíní. Blýskaly se v slunečn_ch paprscích jako ryz_ diamanty a upoutávaly divákov_ oči hrou duhov_ch barev. Na zamrzl_ch rybnících se klouzali mal_ i velc_ kluci v tepl_ch kabátech. Výjev téměř jako z Ladov_ch pohlednic.

Vypište přídavná jména a zařaďte je k druhům.

Měkká	Tvrdá	Přivlastňovací

2. *Stupňujte přídavná jména:*

a) obtížný – _____

b) hluboký – _____

c) široký – _____

d) nízký – _____

e) vysoký – _____

3. *Porovnejte přídavná jména a přidejte kontext:*

a) volací _____ x volající _____

b) směrovací _____ x směřující _____

c) spací _____ x spící _____

4. *Napište v množném čísle:*

Jiráskova kniha, drzý lupič, ranní rosa, dědečkův holub, pověřivý chlapec, s plechovou krabicí, lovecký pes, otcův přítel, s ryzí povahou, s Karlovým bratrem, španělský tanečník

5. Ze slov v závorkách vytvořte přídavná jména:

(víno) réva	_____	(město) úřad	_____
(den) světlo	_____	v (babička) světnici	_____
(Francouz) sportovci	_____	(bylina) čaj	_____

LITERATURA

Čítanka str. 56 - The Losers – hudební žánry

Přečti ukázkou a odpověz na otázku :

1. Které hudební styly a skupiny byly populární v 50. a 60. letech 20. století ?
2. V jakém hudebním stylu chtěli hrát „The Losers“ ?
3. Vyhledej v textu co nejvíce slov vztahujících se k hudbě !

IX.Z ruský jazyk, učivo na období 22. - 26.2. 2021:

Rozvoj slovní zásoby – slovíčka – jídlo

Napiš do svého slovníku a pomocí PC najdi a napiš si výslovnost !

блюдо	jídlo, pokrm
блюдо	potravina, potrava
завтрак	snídaně
масло	máslo
масло	olej
мясо	maso
обед	oběd
рис	rýže
салат	salát
сэндвич	sendvič
сахар	cukr
сладкое	zákusek, koláč
соль	sůl
соус	omáčka
суп	polévka
сыр	sýr
фрукты	ovoce, plod
хлеб	chléb, chleba
шоколад	čokoláda
яйцо	vejce

Rozvoj slovní zásoby – slovíčka - zelenina

боб	fazole, bob
горох	hrách
капуста	kapusta, zelí
картофель	brambor, brambora
лук	cibule
морковь	mrkev, karotka
огурец	okurka
помидор	rajské jablíčko, rajče
редиска	ředkvička
чеснок	česnek

IX.Z angličtina, učivo na období 22.-26.2. 2021:

1) Přeložte následující výrazy:

Metro (napište alespoň dva výrazy)	
eskalátor	
nástupiště	
batoh	
Promiňte, můžete mi říci, kde je pošta?	
Řeknete mi/ Řekl byste mi, kde je lékárna?	
Rádo se stalo/Není zač.	
Kdy tento vlak odjíždí?	

2) Přečtěte si otázky ve cvičení č. 1/str. 36. Pro sebe si je přeložte.

3) Přečtěte si rozhovor ve cvičení č. 2/str. 36. Stručně napište, o čem rozhovor byl. Stačí česky:

.....

.....

.....

.....

4) Naučte se výrazy ve žlutém rámečku na straně 36. Jedná se o různé druhy žádostí, či proseb o pomoc. Vesměs tedy užitečné výrazy. Nyní přeložte do angličtiny následující větu:

Mohl byste mi vysvětlit cestu do nemocnice?

.....

.....

5) Přečtěte si rozhovor ve cvičení č. 4/str. 36. Nyní přeložte do češtiny následující větu:

COULD YOU LEND ME THE ENGLISH YOU READ LAST WEEKEND?

.....
.....

6) Pro sebe si přeložte věty ve cvičení č. 7/str. 37. Ve větách jsou popsány následující problémy:

- potřeba najít stanici metra
- chybí sůl
- bolest zubů
- otevřít sklenici marmelády
- sednout si v restauraci
- přesunout počítač
- hlasitá hudba
- došel chleba
- žízeň

7) Nyní anglicky popište tři možné problémy, u kterých byste potřebovali pomoci:

.....
.....
.....
.....

8) Naučte se výrazy ve cvičení č. 8. jedná se o výrazy, která používáme při popisu počítače, případně při popisu úkonů spojených s počítačem. Slovíčka i jejich překlady si zapište do slovníčku.

Úkoly pošlete na můj e-mail nebo přineste následující týden do školy.

sarka.fajkosova@zskladnoparizska.cz

IX.Z matematika, učivo na období 22.-26.2. 2021:

1) Prostudujte si v učebnici stranu 89 a 91.

- Kvadratická funkce
- Nepřímá úměrnost

2) Odpovězte na následující otázky:

➤ Grafem jaké funkce je parabola?

.....

➤ Po jaké křivce se pohybuje vržený kámen?

.....

➤ Jak se nazývá graf nepřímé úměrnosti?

.....

➤ Popište svými slovy, co je to nepřímá úměrnost.

.....

.....

.....

3) Z následující tabulky funkce zakreslete její graf.

x	1	2	3	4	5	6	8	10	12
y	12	6	4	3	2,4	2	1,5	1,2	1

Úkoly pošlete na můj e-mail nebo přineste následující týden do školy.

sarka.fajkosova@zskladnoparizska.cz

IX.Z fyzika, učivo na období 22.-26.2. 2021:

Vesmír – opakování:

Sluneční soustava je planetární systém hvězdy známé pod názvem Slunce, ve kterém se nachází planeta Země.

Systém tvoří především **8 planet, 5 trpasličích planet, přes 150 měsíců planet** (především u Jupiteru, Saturnu, Uranu a Neptunu) a další menší tělesa jako planetky, komety, meteoroidy apod.

Planety ve sluneční soustavě obíhají po eliptických drahách kolem Slunce, které je ve společném ohnisku oběžných elips.

Planety jsou v pořadí od Slunce Merkur, Venuše, Země, Mars, Jupiter, Saturn, Uran a Neptun. Dříve se mezi planety sluneční soustavy počítalo i Pluto.

Sluneční soustava vznikla před více než 4,6 miliardami let se v Galaxii začaly shlukovat částičky prachu a plynu – vznikal jakýsi obrovský prachoplynný mrak.

Měsíc, též přirozený satelit či přirozená družice (zastarale trabant nebo souputník) je kosmické těleso přirozeného původu pohybující se po oběžné dráze kolem jiného (většího) vesmírného tělesa, kterým může být planeta, trpasličí planeta nebo planetka.

Planety si své měsíce přitahují gravitační silou.

V naší Sluneční soustavě bylo dosud objeveno přinejmenším 182 měsíců (173 obíhá kolem planet, 9 kolem trpasličích planet).

Pracovní list (všechny otázky byly předmětem učiva posledních dvou týdnů):

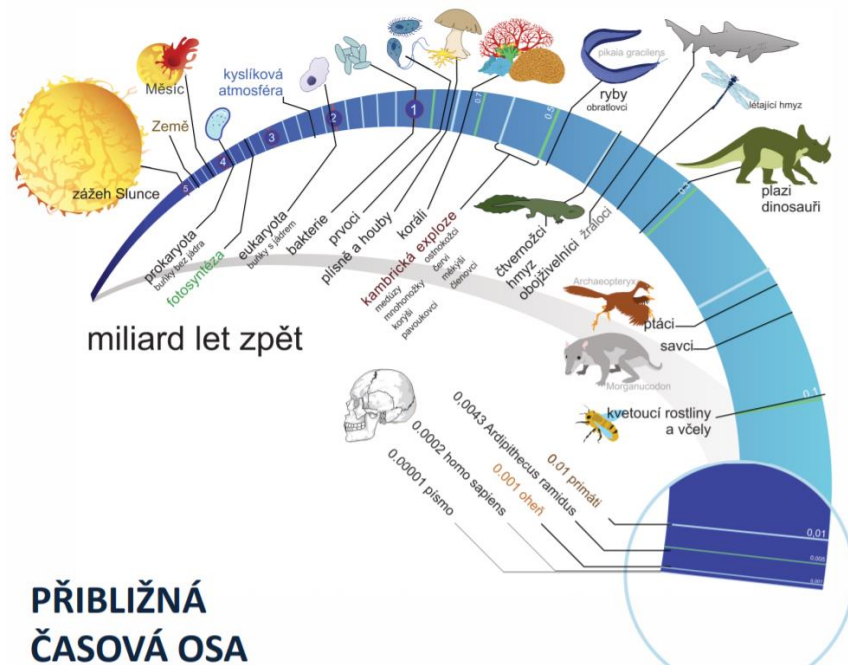
- 1) Vyjmenujte planety v pořadí podle vzdálenosti od Slunce.
- 2) Popište vznik sluneční soustavy.
- 3) Vyberte si jednu planetu a k ní vypište základní informace.
- 4) Co je to měsíc?
- 5) Jaké planety sluneční soustavy nemají měsíc?
- 6) Jaké jsou největší měsíce sluneční soustavy?

Úkoly pošlete na můj e-mail nebo přineste následující týden do školy.

barbora.peslova@zskladneparizska.cz

IX.Z přírodopis, učivo na období 22.-26.2. 2021:

Opakování – Vznik a vývoj života na zemi:

Vypracujte (odpovědi naleznete v učivu z minulých týdnů nebo v učebnici):

PL – Život na Zemi

1/ Urči, zda je pravda. Podle své správné odpovědi ano/ne vyhledej písmeno do tajenky.

- Život na Zemi vznikl asi před 1 miliardou let.
 Atmosféra Země obsahovala zpočátku jen nepatrné stopy kyslíku.
 První formy života na Zemi se začaly rozvíjet v praoceánu.
 Na Zemi se z jednoduchých látek organických (ústrojných) začaly postupně vytvářet látky anorganické (neústrojné).
 První nedokonalé buňky nebyly schopny fotosyntézy.
 Život se na zemi začal rozvíjet až tehdy, když došlo k poklesu vysokých teplot na zemském povrchu.
 Zemská atmosféra se vyvinula z hydrosféry postupným odpařováním vody ze zemského povrchu.
 Nejstarší předchůdci člověka se na Zemi objevili už ve druhohorách.

ANO	NE
A	B
I	T
O	U
L	S
F	K
É	Ý
Z	R
E	A

2/ Doplň vynechaná období-

prahory - _____ - _____ - druhohory – třetihory - _____

3/ Najdi pojem, který mezi ostatní nepatří, podtrhni jej-
 (atmosféra, litosféra, hydrosféra, zoosféra, biosféra)

Úkoly pošlete na můj e-mail nebo přineste následující týden do školy.

barbora.peslova@zskladneparizska.cz

IX.Z chemie, učivo na období 22.-26.2. 2021:

Tuky, bílkoviny – rozlišení, význam – učebnice s. 76 -

Tuky

Tuky jsou důležitou součástí živočišných tkání. Jsou zdrojem naší tělesné energie, chrání organismus před ztrátou tělesné teploty, jsou ochranou pro vnitřní tělesné orgány. Jejich nadměrný příjem vede k obezitě.

Tuky jsou estery mastných kyselin a glycerolu, jsou zásobní látkou s velkou energetickou hodnotou.

Učebnice s. 76 – pokus – důkaz tuků v potravinách

Rozdělení tuků – tuky dělíme:

1. Podle skupenství – na pevné – např. máslo
- na kapalné – např. olej
2. Podle původu – rostlinné – řepka

-živočišné – vepřové maso

Pevné tuky jsou estery kyseliny palmitové a kyseliny stearové.

Kapalné tuky obsahují estery kyseliny olejové.

Rostlinné tuky se získávají lisováním a vyluhováním semen a plodů olejnatých rostlin, poté se produkt dále upravuje – olej slunečnicový, řepkový, olivový, konopný atd.

Živočišné tuky se připravují škvářením živočišných tkání – sádlo, lůj, rybí tuk atd.

Vlastnosti tuků – nízká teplota tání, jsou nerozpustné ve vodě a rozpustné v organických rozpouštědlech – v benzínu, na vzduch se snadno rozkládají (žluknou) a uvolňují se z nich karboxylové kyseliny – kyselina máselná. Reakcí tuků s hydroxidem sodným nebo draselným vznikají mýdla

Učebnice s. 77 – pokus – vlastnosti čerstvého a žluklého másla

Bílkoviny

Bílkoviny jsou organické sloučeniny, které tvoří těla organismů a regulují chemické děje v organismech. Bílkoviny v lidském těle jsou složeny z 20 aminokyselin.

Živočiškové získávají bílkoviny z potravy. Většina bílkovin je rozpustná ve vodě. Bílkoviny jsou nepostradatelnou složkou potravy – nachází se v luštěninách, mase, vejcích, mléce, mléčných výrobcích. Jsou nezbytné k růstu organismu a obnovování buněk.

Rozdělení bílkovin:

1. Strukturní – tvoří těla organismů – kasein, kolagen, keratin
2. Regulační – biokatalyzátory – usměrňují průběh chemických reakcí v organismu – enzymy, hormony, vitaminy

Enzymy – katalyzují chemické reakce v našem těle – např. při trávení

- Př. enzymů – pepsin, ptyalin, lipázy

Hormony – biokatalyzátory, které urychlují děje v živočišných organismech, v lidském těle jsou produkovány žlázami s vnitřní sekrecí, spolu s nervovou soustavou se podílejí na řízení organismu.

Učebnice s. 80 – tabulka – přehled žláz s vnitřní sekrecí

Opakování – bílkoviny

[9. třída \(Ch, 37\) - Proteiny - YouTube](#)

Podívej se na 13 minutové video – shrnutí bílkovin – co jsme se naučili

Úkoly k opakování – vypracuj písemně:

1. Co jsou to tuky a jak se dělí?
2. Uveď příklady využití tuků – alespoň 3.
3. Odkud člověk získává bílkoviny?
4. V jakých potravinách jsou bílkoviny nejvíce zastoupeny?
5. Proč jsou bílkoviny důležité pro naše tělo?

IX.Z pracovní činnosti, učivo na období 22.-26.2. 2021:

Racionální výživa, výživové směry

Racionální výživa je výživa, která odpovídá potřebám organismu, vychází z vědeckých poznatků, respektuje zvyklosti jednotlivých zemí. Základem je, aby se docílilo co nejoptimálnějšího složení potravy vzhledem k věku, fyzické zátěži.

Jak by měl Čech jíst, aby jedl racionálně?

- Omezit spotřebu tuků
- Omezit potraviny s vyšším cholesterolem
- Omezit solení
- Zvýšit příjem ovoce a zeleniny
- Navýšit pohybovou aktivitu

Alternativní výživové směry – představují protiklad alternativní výživě, nejsou podložené vědecky, někdy bývají módní záležitostí. Jsou to např.:

- Výživa podle krevních skupin
- Makrobiotika
- Vegetariánské diety
- Veganství

Úkol:

1. Zjistí, v čem spočívají alternativní výživové směry a jaké je složení jídelníčku.
2. Sestav týdenní ideální jídelníček, který respektuje zásady racionální výživy – do tabulky

	Snídaně	Svačina	Oběd	Svačina	Večeře
Pondělí					
Úterý					
Středa					
Čtvrtek					
Pátek					

IX.Z dějepis, učivo na období 22.-26.2. 2021:

DO SEŠITU:

Po únorovém převratu přerušilo Československo téměř všechny kontakty se západní Evropou.

Lidé, kteří nesouhlasili s politikou komunistické strany ztráceli svá práva a svobody. Nemohli volně cestovat do zahraničí.

Byly zestátněny všechny továrny, zanikly živnosti soukromníků. Soukromě hospodařící zemědělci byli nuceni vstoupit do zemědělských družstev.

V roce 1960 byla uzákoněna změna názvu státu **ČESKOSLOVENSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA**.

Studená válka

Vztahy mezi Východem a Západem byly střídavé.

K uvolňování napětí došlo koncem 50. let za **SERGEJEVIČE CHRUŠČOVA** a **JOHNA FITZGERALDA KENNEDYHO**.

V 60. letech bylo uzavřeno několik obchodních, politických i vojenských dohod. Významná byla dohoda o omezení počtu jaderných zbraní mezi USA a SSSR.

Prohlášení o bezpečnosti a spolupráci v Evropě – podepsáno na konferenci v Helsinkách v roce 1975. Mezi USA, KANADOU a třiceti evropskými státy.

Ekonomika západních států a životní úroveň rychle rostla. Mezi nejvyspělejší státy patřily USA, Kanada, Velká Británie, Francie, Spolková republika Německo, Itálie, Japonsko = **G7**.

Socialistické státy se dostávaly do ekonomických problémů. To byl důsledek nesvobody, nespokojenosti, ztráty svobody.

IX.Z výchova k občanství, učivo na období 22.-26.2. 2021:

Zopakuj si: učebnice str. 41-43 (Úspory, úvěry)

Banky, finanční produkty – str. 43-44

Na trhu působí mnoho finančních zprostředkovatelů – banky, stavební spořitelny, penzijní fondy, pojišťovny, které nabízejí různé finanční produkty

1. **penzijní připojištění** – nabízejí penzijní fondy. Je to spoření na důchod. Je zvýhodněno státními příspěvky a daňovými úlevami.

2. **stavební spoření** – je spoření se státním příspěvkem. Nevýhodou je dlouhá doba spoření (minimálně 6 let), dříve si peníze nemůžeme vybrat. Pak má klient nárok na výhodný úvěr k pořízení nemovitosti nebo rekonstrukci bydlení

3. **pojištění** – může vyřešit různé problémy (úraz, úmrtí, poškození vozidla, domu atd.). Klient uzavře pojistnou smlouvu a platí pojistné
druhy pojištění: životní, cestovní, havarijní, úrazové, majetku, povinné ručení, odpovědnost za škodu

4. **hypotéka** – dlouhodobý úvěr určený k pořízení nemovitosti, splácí se 5 až 30 let

5. **leasing** – je forma úvěru, kdy klient splácí pořízenou věc např. auto, které již užívá, ale je stále majetkem leasingové společnosti

Úkol – doplň přímo sem:

- 1) K čemu slouží penzijní připojištění?
- 2) Jak je penzijní připojištění zvýhodněno?
- 3) Jak dlouho trvá stavební spoření?
- 4) Napiš 3 druhy pojištění:
- 5) Hypotéka je krátkodobý nebo dlouhodobý úvěr?
- 6) Vysvětli a uveď příklad leasingu:

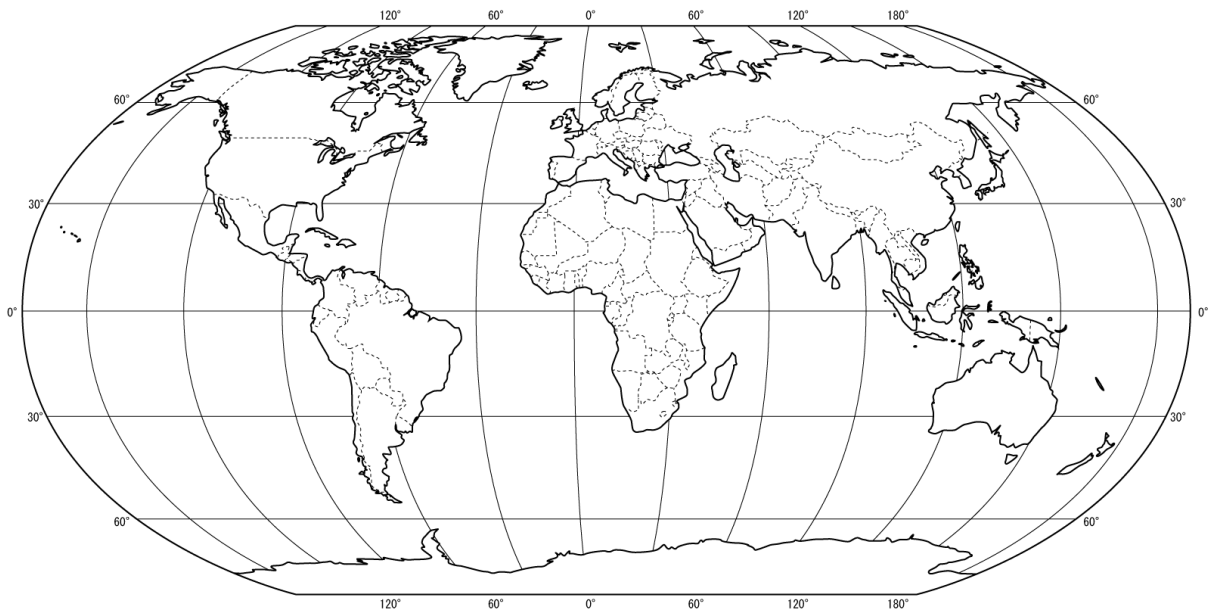
IX.Z zeměpis, učivo na období 22.-26.2. 2021:

Téma: KRAJINA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ – ZEMĚ, MODRÁ PLANETA

- učebnice str. 68 – 70 – přečti, prostuduj geosféry Země, ekosystémy, potravní řetězce a biomy
- do sešitu si napiš nadpis: KRAJINA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ – ZEMĚ, MODRÁ PLANETA a zápis ze strany 70 dole v rámečku
- podívej se na inspirativní videa k tématu: www.youtube.com/watch?v=JhTBt_IWmYQ
www.youtube.com/watch?v=tbkaNTOT1XU

Úkol: (bude známkováno)

Podle učebnice do mapy světa barevně vyznač jednotlivé biomy. Vytvoř si vlastní legendu:

IX.Z informatika, učivo na období 22.-26.2. 2021:

Informatika: Důkladně prostudujte a vyzkoušejte.

Tabulky.

Tabulky nalezneme v kartě **Vložení**, v části **Tabulky**. Microsoft Word nabízí hned tři druhy vytvoření tabulky. První způsob je přímý a velmi rychlý. Nelze s ním však vytvořit rozsáhlejší tabulky. Druhý způsob je o trochu složitější, ale pomocí něj lze vytvořit prakticky jakákoliv tabulka. Pomocí třetího způsobu tabulku prakticky namalujeme.

a) Rychlý způsob vytvoření tabulky:

Klikneme na kartu **Vložení** – část **Tabulky**. Najede plovoucí okno. Horní polovinu tvoří mřížka políček, pomocí které můžeme hned vytvořit podobu tabulky. Při přejetí kurzorem nad políčky se v dokumentu ihned zobrazí náhled tvořené tabulky. Vložení tabulky potvrdíme kliknutím na levé tlačítko myši.

b) Pokročilý způsob vytvoření tabulky:

Pomocí tohoto způsobu můžeme vytvořit tabulku na základě přesně zadaných parametrů. Klikneme na kartu **Vložení** – část **Tabulky** – z plovoucího okna vybereme možnost **Vložit tabulku**. Najede stejnojmenné dialogové okno. Zde můžeme nastavit počet řádků a sloupců budoucí tabulky. Po kliknutí na tlačítko OK vložíme tabulku do dokumentu.

c) Nakreslení tabulky:

Poslední způsob je založen na kreslení jednotlivých čar. Klikneme na kartu **Vložení** – část **Tabulky** – z plovoucího okna vybereme možnost **Navrhnout tabulku**. Kurzor se změní na tužku. Tažením nejprve nakreslíme okrajový rámeček tabulky a poté jednotlivé čáry tabulky. Čáry se automaticky pravouhle zarovnávají. Tento způsob je určen pouze velmi pokročilým uživatelům a ne vždy je pro návrh konkrétní tabulky vhodný.

Úprava tabulky.

Pokud se nacházíme v některé z buněk tabulky, objeví se na pásu karet dvě nové karty – **Návrh** a **Rozložení**. Tyto karty se vztahují pouze k úpravám tabulky. Zde můžeme nastavit, jak naše tabulka bude vypadat (barva, ohraničení...).

Vlastnosti tabulky.

K největšímu množství nastavení tabulky se dostaneme na kartě **Rozložení**, která je aktivní pouze tehdy, pokud se nacházíme kurzorem v tabulce. Pro označení celé tabulky je určen malý křížek u levého horního rohu tabulky. Po přejetí kurzorem nad tabulkou a kliknutím na křížek se tabulka označí. Pro výběr pouze jednoho sloupce, řádku nebo buňky se postavíme do požadovaného sloupce, řádku nebo buňky a klikneme na kartě **Rozložení** na část **Vybrat**. V nabídce si poté vybereme požadovanou možnost. Ke stejnému výsledku bychom došli tažením myši při stisku levého tlačítka myši.

K podrobným možnostem nastavení tabulky se dostaneme přes tlačítko **Vlastnosti**. Ke stejnému dialogovému oknu bychom se dostali při kliknutí pravým tlačítkem myši na tabulku a z nabídky vybrali možnost **Vlastnosti tabulky**.

V dialogovém okně se nachází 4 záložky (Tabulka, Řádek, Sloupec a Buňka). Zde můžeme nastavit přesné hodnoty velikosti tabulky i jednotlivých řádků nebo sloupců. Dá se zde nastavit obtékání

textu—obdobně jako tomu bylo u obrázků, dá se nastavit svislé zarovnání textu uvnitř buňky a plno dalších nastavení.

Přidání/odebrání řádků a sloupců.

Vytvořené tabulce lze libovolně přidávat (odebírat) řádky a sloupce. Klikneme si do tabulky na místo, kde chceme přidat/odebrat řádek nebo sloupec. Na kartě **Rozložení** v části **Řádky a sloupce** zvolíme požadovanou operaci. Při přidání Word přidá požadovaný řádek nebo sloupec se stejnými parametry, jaké má aktuální řádek nebo sloupec.

Sloučení/rozdělení řádků a sloupců.

Při vytvoření nové tabulky má tabulka pravidelnou strukturu. Všechny řádky i sloupce mají stejnou velikost. Může se nám ale stát, že při následných úpravách budeme potřebovat vytvořit např. ve třetím řádku buňku s většími rozměry avšak při zachování jinak pravidelné struktury. V jiném případě budeme potřebovat některé buňky rozdělit na dvě či více menších opět při zachování jinak pravidelné struktury. Provedeme to na kartě **Rozložení** v části **Sloučit**.

a) Sloučit buňky:

Tažením myši označíme ty buňky, které chceme sloučit do jedné. V kartě **Rozložení** v části **Sloučit** klikneme na tlačítko **Sloučit buňky**.

b) Rozdělit buňky:

Klikneme na buňku, kterou chceme rozdělit na více částí. V kartě **Rozložení** v části **Sloučit** klikneme na tlačítko **Rozdělit buňky**. V dialogovém okně následně zvolíme, na kolik řádků a sloupců se má buňka rozdělit.

c) Rozdělit tabulku:

Klikneme na řádek, nad kterým budeme chtít tabulku rozdělit na dvě na sobě nezávislé tabulky. V kartě **Rozložení** v části **Sloučit** klikneme na tlačítko **Rozdělit tabulku**.

Stejného výsledku bychom dosáhli při označení příslušné části tabulky a kliknutím pravým tlačítkem myši na označenou část. V plovoucím okně bychom následně vybrali požadovanou úpravu.

Velikost buňky.

Velikost buňky (případně i výšku sloupce) můžeme dynamicky měnit. Slouží nám k tomu na kartě **Rozložení** část **Velikost buňky**. Novou hodnotu zde napíšeme nebo použijeme postranních šipek, které hodnotu po krocích zvětšuje nebo zmenšuje.

Klikneme-li v této části na tlačítko **Řádky stejně vysoké** nebo **Sloupce stejně široké**, automaticky se rozměry přizpůsobí u všech řádků nebo sloupců v celé tabulce. Celkové rozměry tabulky však zůstanou nezměněny.

Zarovnání a směr textu v buňce.

Tlačítka pro změnu zarovnání textu v buňce nalezneme na kartě **Rozložení** v části **Zarovnání**. Označíme buňku, ve které chceme změnit zarovnání textu a klikneme na tlačítko s požadovaným zarovnáním. Pro změnu směru textu v buňce použijeme vedlejší tlačítko. Označíme buňku a klikneme na tlačítko **Směr textu**. Pokud nám směr opět nevyhovuje, klikneme na tlačítko znovu, dokud se směrem nebudeme spokojeni.